

SSI FS 1998:6

Statens strålskyddsinstitutets föreskrifter om läkarundersökning för arbete med joniserande strålning;

beslutade den 29 oktober 1998.

Statens strålskyddsinstitut föreskriver med stöd av 7 och 11 §§ strålskyddsförordningen (1988:293) och efter samråd med Socialstyrelsen följande.¹

1 § Dessa föreskrifter är tillämpliga på läkarundersökning av personer i kategori A². Föreskrifterna är också tillämpliga på läkarundersökning av externa personer³ som skall arbeta inom kontrollerat område.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

läkarundersökning: undersökning med omfattning minst enligt bilaga 1 i syfte att avgöra om den undersökte i sitt arbete löper särskild risk för skada vid exponering för joniserande strålning eller på grund av andra medicinska hinder inte bedöms böra arbeta med joniserande strålning,

periodisk kontroll: bedömning av en inlämnad hälsodeklaration enligt bilaga 2, vilken ligger till grund för läkarintyg enligt bilaga 3,

¹ Jämför rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning. (EGT nr L159, 29.6.1996, s. 1, Celex 396L0029).

² Föreskrifter om kategori A ges i Statens strålskyddsinstitutets föreskrifter (SSI FS 1998:3) om kategoriindelning av arbetstagare och arbetsställen vid verksamhet med joniserande strålning

³ Se Statens strålskyddsinstitutets föreskrifter (SSI FS 1996:3) om externa personer i verksamhet med joniserande strålning

extern bestrålning: bestrålning från en strålkälla som befinner sig utanför kroppen.

Exponeringsvägar

3 § Verksamhet med joniserande strålning indelas, i dessa föreskrifter, i tre slag sådana att

1. det huvudsakligen finns risk för extern bestrålning, och där sannolikheten för kontamination med radioaktiva ämnen är mycket liten,
2. det finns risk för kontamination med radioaktiva ämnen genom huden eller via mag-tarmkanalen, och där sannolikheten för intern kontamination genom inandning är mycket liten eller att
3. det finns risk för intern kontamination med radioaktiva ämnen genom inandning.

Läkarundersökningar

4 § Behörig att genomföra läkarundersökning enligt dessa föreskrifter är legitimerad läkare med specialistkompetens i allmänmedicin, företagshälsovård eller specialistkompetens inom gruppen invärtesmedicinska specialiteter.

5 § Läkarundersökning skall genomföras innan en person sysselsätts i verksamhet med strålning i kategori A. Sådan läkarundersökning skall därefter göras minst vart tredje år så länge personen kvarstår i arbetet.

En periodisk kontroll av hälsotillståndet skall ske de mellanliggande år då inte läkarundersökning genomförs.

Läkare kan, om han finner det vara motiverat med hänsyn till arbetets karaktär, utföra undersökningar utöver vad som framgår av bilaga 1. Läkare kan också, om han finner det vara nödvändigt, bestämma om tätare läkarundersökningar eller periodiska kontroller.

6 § Den som bedriver verksamheten skall se till att läkarundersökning och periodisk kontroll genomförs för berörd personal.

Den som bedriver verksamheten skall även förvissa sig om att läkarundersökning eller periodisk kontroll har genomförts för externa personer innan de börjar arbetet inom kontrollerat område.

Den undersökande läkaren har rätt att få information om de stråldoser som den undersökte erhållit under den senaste tolv månadersperioden samt andra arbetsförhållanden som kan vara av betydelse för undersökningen.

7 § För utfallet av en läkarundersökning eller periodisk kontroll finns tre alternativ:

1. tjänstbar,
2. tjänstbar under vissa förutsättningar eller
3. icke tjänstbar.

Den som bedömts tjänstbar får, från medicinsk synpunkt, sysselsättas med allt slags arbete med joniserande strålning.

Om en person bedöms vara tjänstbar under vissa förutsättningar, skall läkaren tillsammans med den som bedriver verksamheten avgöra om dessa förutsättningar är uppfyllda eller inte. Om verksamheten med joniserande strålning är sådan att någon eller några exponeringsvägar enligt 3 § kan uteslutas, skall medicinska svårigheter som är relaterade till sådana uteslutna exponeringssituationer inte utgöra hinder för att den undersökte sysselsätts i verksamheten.

En person som bedömts som icke tjänstbar får inte arbeta med joniserande strålning.

8 § Läkarityg efter läkarundersökning eller periodisk kontroll skall utformas enligt bilaga 3 och är giltigt i högst ett år efter datum för underskrift.

9 § Den som bedriver verksamheten skall se till att läkarundersökning genomförs omedelbart efter det att det konstaterats att någon person överskridit någon av de årsdosgränser som föreskrivits av Statens strålskyddsinstitut. Om en dosgräns överskridits skall den som bedriver verksamheten överväga förutsättningarna för fortsatt exponering för strålning.

Läkarundersökning skall även göras om Statens strålskyddsinstitut särskilt har föreskrivit om läkarundersökning efter händelser eller tillbud i vissa verksamheter oavsett erhållen dos.

Dokumentation

10 § Den som bedriver verksamheten skall för varje anställd dokumentera genomförda läkarundersökningar och periodiska kontroller enligt dessa föreskrifter. Dokumentationen skall innehålla information om anställningens art, i verksamheten erhållna stråldoser samt utfallet av läkarundersökningar och periodiska kontroller.

11 § Dokumentation enligt 10 § skall hållas aktuell så länge personen deltar i arbete med joniserande strålning, och därefter arkiveras tills personen har eller skulle ha uppnått åldern 75 år, dock minst 30 år efter det att personens sysselsättning i kategori A upphörde.

Om verksamheten upphör före utgången av arkiveringsperioden skall Statens strålskyddsinstitut underrättas.

Prövning

12 § Beslut som fattats på grundval av läkarundersökning eller bedömning enligt 5 §, tredje stycket, 7 § eller 9 § i dessa föreskrifter kan prövas av Statens strålskyddsinstitut. Den berörda personen skall underrättas om möjligheten till sådan prövning i samband med att beslutet meddelas.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 1999, då Statens strålskyddsinstitutets föreskrifter (SSI FS 1981:3) om läkarundersökning för radiologiskt arbete skall upphöra att gälla.

Övergångsbestämmelser

1. Läkarintyg som är utfärdat enligt äldre föreskrifter skall, för svenskt vidkommande, vara giltigt tre år efter datum för utfärdandet. En arbetsgivare i ett annat land kan dock kräva läkarintyg som är högst ett år gammalt.

2. Behörig enligt 4 § är även läkare med motsvarande specialistkompetens enligt äldre bestämmelser.

För styrelsen för Statens strålskyddsinstitut

LARS-ERIK HOLM

Rolf Lewensohn

Omfattning av läkarundersökning enligt 2 §.

Läkarundersökning enligt dessa föreskrifter skall minst omfatta följande bedömningar och prover:

- lungfunktion
- hjärtfunktion
- njurfunktion

Förekomst av eller tecken på

- hudsjukdom
- neurologisk sjukdom
- psykisk sjukdom
- alkohol- eller drogmissbruk
- blodsjukdom
- diabetes

Laboratorieprover:

Hb
LPK
TPK
U-protein

I tveksamma fall kan den undersökande läkaren remittera till annan specialist eller rådgöra med Statens strålskyddsinstitut.

HÄLSODEKLARATION för arbete med joniserande strålning

(HEALTH DECLARATION
for work with ionising radiation)

Fylls i och undertecknas av arbetstagaren samt lämnas till läkaren
(To be filled in and signed by the employee and handed over to the doctor)

Namn, personnummer, adress, telefon
(Name, security-number, address, telephone)

Deklarationen gäller nuvarande/fortsatt arbete
(This declaration concerns present work)

Anställd sedan
(Employed since)

Deklaration inför förstagångsanställning i arbete med joniserande strålning
(This declaration is prior to the first employment with work with ionising radiation)

Tillträdesdatum
(Commencement of employment)

Arbetsgivare (Employer) Avd:.....

Tidigare långvarig eller allvarlig sjukdom eller skada nej (no) ja (yes)
(Previous long-term disease or serious injury)

Om ja, beskriv sjukdomen eller skadan
(If yes, specify the type of disease or injury)

Överkänslighet nej (no) ja (yes)
(Hypersensitivity)

IFYLLES VID FORTSATT ARBETE MED JONISERANDE STRÅLNING TO BE FILLED IN AT CONTINUED WORK WITH IONISING RADIATION

Registrerad stråldos under den senaste tolv månaders perioden
(Recorded dose in the last twelve months)mSv

Har du sedan föregående hälsodeklaration/läkarundersökning
(Have you since the last health declaration/medical examination)

vårdats på sjukhus? (been admitted to hospital?) nej (no) ja (yes)

kontrollerats av läkare på grund av nyupptäckt sjukdom?
(been examined by a doctor because of a newly diagnosed disease?) nej (no) ja (yes)

ändrat medicinering av någon sjukdom?
(changed medication for any disease?) nej (no) ja (yes)

Om något svar är ja, ange tidpunkt, sjukdom och vårdinrättning
(If any answer is yes, specify time, disease and hospital)

Datum och underskrift (Date and signature)

LÄKARINTYG

för arbete med joniserande strålning

Intyg enligt Statens strålskyddsinstituts föreskrifter SSI FS 1998:6

(DOCTOR'S CERTIFICATE

For work with ionising radiation

Certificate according to the Regulations (SSI FS 1998:6) of the Swedish Radiation Protection Institute)

Fylls i och undertecknas av läkaren samt lämnas till arbetstagaren

(To be filled in and signed by the doctor and handed over to the employee)

Namn, personnummer, adress, telefon,
(Name, security-number, adress, telephone)

Detta intyg grundar sig på en genomförd läkarundersökning
(The basis for this certificate is a medical examination)

Detta intyg grundar sig på periodisk kontroll
(The basis for this certificate is a health review)

Vid undersökning/uppföljning har inte framkommit något som utgör hinder för arbete med joniserande strålning. Den undersökte bedöms tjänstbar.

(At the medical examination/health review nothing that would prevent work with ionising radiation has been found. The examined person is regarded as fit.)

.....
sign

Vid undersökning/uppföljning har inte framkommit något som utgör hinder för arbete med joniserande strålning under förutsättning att:

(At the medical examination/health review nothing that would prevent work with ionising radiation has been found provided that:)

.....

.....

.....

.....

.....
sign

Den undersökte personen bedöms icke tjänstbar i arbete med joniserande strålning

(The examined person is regarded as unfit for work with ionising radiation)

.....
sign

Datum, underskrift och stämpel *(Date, signature and stamp)*

.....

Den undersökte har enligt 12 § Statens strålskyddsinstituts föreskrifter (SSI FS 1998:6) rätt att begära prövning om det skulle anses finnas hinder mot arbete med joniserande strålning. Prövning begärs skriftligen vid Statens strålskyddsinstitut, 171 16 Stockholm. Skälet till att prövning begärs skall bifogas.

The examined person has according to § 12 in the Regulations (SSI FS 1998:6) the right to appeal if something that would prevent work with ionising radiation is considered. This is done in writing to the Swedish Radiation Protection Institute, 171 16 Stockholm. The reason for the appeal shall be enclosed.